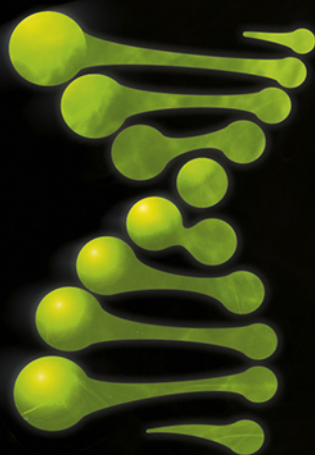

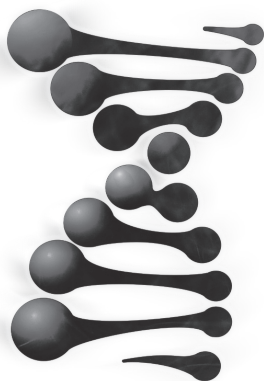
MARC
ELSBERG

HELIX

I T Y B U D E Š N A H R A Z E N

MARC
ELSBERG

HELIX

I T Y B U D E Š N A H R A Z E N

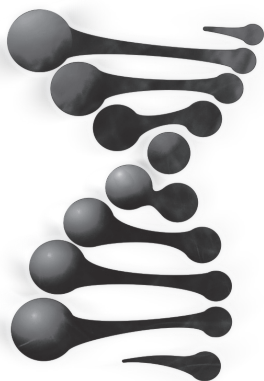
© Marc Elsberg 2016
Published in arrangement
with Literary Agency Michael Gaeb, Berlin

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Matouš Hájek, 2019
Cover © Jiří Miňovský – ARBE, 2019
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2019

ISBN 978-80-7642-679-5 (pdf)

MARC
ELSBERG

HELIX

I T Y B U D E Š N A H R A Z E N

Překlad: Matouš Hájek

1

Na pódiu plně obsazeného hotelového sálu už stál jen řečnický pult, americký ministr zahraničí ležel bezvládně vedle něj. Posluchači v první řadě vyskočili ze sedadel, zbytek sálu je vzápětí následoval. K pódiu vyrazilo několik mužů v černém, jiní členové ochranky se skláněli, aby vlastním tělem ochránili další přítomné: německou kancléřku, britského premiéra, francouzského premiéra. Jessica Robertsová pozorovala situaci ze svého místa v jedné ze zadních řad. Žádný výstřel neslyšela. Dav ale nepřemýšlí. Každý následuje svého šéfa nebo souseda a přenáší paniku na ostatní. Jessica vyrazila proti davu směrem k pódiu.

Tělo ministra zahraničí zakrýval hrozen tmavých obleků v různých odstínech. Jeden ze svalnatých členů ochranky zatarasil Jessice cestu.

„Stát!“

„Pusťte mě!“ vyzvala ho anglicky. „Pracuju pro ministra.“

Ukázala na svou jmenovku.

*Dr. Jessica Robertsová
US National Security Advisor's Team
msc Munich Security Conference
Mnichovská bezpečnostní konference*

„Je mi líto, madam.“

„Máte chránit lidské životy!“ zakřičela na něj. „Ale teď děláte pravý opak! Ten muž tam vepředu umírá!“ Tím si sice jistá nebyla, ale v očích obra z ochranky probleskla nejistota. Jessica jí využila a prosmýkla se podél jeho ohromné paže.

Jeden muž se pokoušel rozvázat ministrovi kravatu. Druhý mu nešikovně tápal prstem po zápěstí. Snažil se nahmatat puls. Jessica

je odstrčila stranou. Ani kapka krve. Kolaps muselo způsobit něco jiného. Rychlým pohybem uvolnila vázanku a stáhla mu ji z krku. Trhnutím rozepla horní knoflíky na košili. Pokoušela se najít puls na krční tepně. Sklonila se k jeho ochablým ústům a zkoušela, jestli na uchu ucítí dech.

Žádný dech. Žádný puls.

Bez dlouhého rozmýšlení se plnou vahou zapřela o hrudní koš ministra, jehož tělo se pod tlakem otřásl. A dva! A tři! Opravdu pořádně! Žebra se klidně můžou zlomit. Jessica se dostala do rytmu.

Nevěděla, jak dlouho ten pohyb jako v transu opakovala, když vedle ní někdo pronesl cosi v němčině a něčí ruka ji jemně, ale důrazně popadla za rameno a odtáhla. Vedle ministra zaklekl mladík v červené bundě s dýchací maskou v ruce. Druhý vybalil z tašky kovové destičky defibrilátoru.

Lékařka zkontrolovala panenky, dýchání, puls. Pak vyštěkla krátký pokyn k oběma sanitářům. Jeden přetáhl ministrovi přes obličej dýchací masku. Druhý mu strhl košili a knoflíčky se rozletěly všemi směry. Přiložil destičky defibrilátoru z obou stran k hrudníku. Lékařka přikývla. Jessica sebou trhla, když se tělo pod elektrickým šokem prohnulo.

Středovou uličkou pospíchali dva další sanitáři s nosítky na kolečkách. Ve čtyřech na ně vyzvedli ministrovo tělo. Jessica se rychle rozhlédla po sále. Byl už skoro prázdný. Nosítka se dala do pohybu a s nimi se pohnul i hlouček kolem nich, ve kterém běželi sanitáři, lékařka, členové ochranky, pár z těch, kteří poskytovali první pomoc, a Jessica. Sanitář s defibrilátorem přiložil elektrody znovu k tělu. To v důsledku zásahu proudem nadskočilo tak vysoko, až se Jessica lekla, že spadne z nosítek. Lékařka se sklonila a držela přitom tempo. Na chodbě hotelu jim cestu čekajícím davem razili rozhodnými pohyby členové ochranky, kteří přitom pokřikovali stručné, prudké rozkazy a bránili novinářům natáčet a fotografovat. Jessica se natahovala, aby lépe viděla, ale dělalo jí potíže udržet krok.

„Jak je na tom?“ zavolala na lékařku, která se na ni ani nepodívala. Možná nerozumí anglicky, napadlo Jessicu.

Před hotelem už čekal přistavený vůz záchranky. Sanitáři do ní vsunuli nosítka s ministrem zadními dveřmi. Za Jessicou se shromáždili další členové delegace a účastníci konference. Jen koutkem oka zahlédla, že jim ochranka brání dostat se blíž. Jessica se pokusila nastoupit, ale lékařka ji zadržela.

„Dovnitř nemůžete,“ vysvětlila jí plynou angličtinou.

„Kam ho vezete?“

„Na univerzitní kliniku.“

„Je to americký ministr zahraničí.“

„Já vím.“ Střelila pohledem k Jessičině jmenovce. „Děláme, co je v našich silách a co je potřeba. Budou o něj pečovat ti nejlepší lékaři.“

Uvnitř vozu prováděl jeden ze sanitářů masáž srdce. Lékařka přibouchla dveře. Policejní auto vpředu zapnulo houkačku a rozjelo se. Vozidlo záchranky vyrazilo s modrým světlem a sirénou za ním, následované dalším blikajícím a hlučícím policejním autem.

Jakmile kolona zmizela za prvním rohem, ucítila Jessica, jak jí plíce sevřela vlastní žebra jako železné spáry. Vyděšeně se snažila vymanit z neúprosného stisku, ale nedařilo se jí ani trochu nadechnout.

Uklidni se! V kritických situacích musíš dělat pravý opak toho, co ti říká reflex.

Místo dalšího snažení o nádech ze sebe se supěním vytlačila poslední zbytky vzduchu. Žebra uvolnila stisk a Jessica zhluboka nasála do plic tolik potřebný kyslík. Hlavně žádnou paniku! Už je to pryč.

Pomalou jí docházelo, že v kostýmku a na vysokých podpatcích stojí na mrazu na mnichovské pěší zóně, jejíž povrch pokrývala tenká vrstva sněhu. K zemi se snášely osamocené vločky, jako by je tam nahoře někdo poztrácel.

2

Jegorův řidič Andwele odbočil s Land Cruiserem z prašné písečné cesty do jedné z bočních uliček, která ale s ulicí mnoho společného neměla.

V rádiu tlachal moderátor anglicky se silným tanzanským přízvukem. Jegor neposlouchal. Očima klouzal po prostých jednopodlažních domcích u cesty, po jejich popraskaných, odlupujících se omítkách v barvách vybledlých od slunce a překrytých vlnitým plechem nebo rozpadajícími se palmovými listy.

Před domky stály ve stínu křivé stolky s ovocem nebo zeleninou, u kterých seděla vždy jedna žena, občas i dvě. Uprostřed stála dílna, před níž skupinka mužů v podřepu nad něčím dumala, obchůdek se zbožím všeho druhu, od něhož se právě vláčela žena se dvěma plnými igelitovými taškami a třemi dětmi a při každém jejím kroku se ze země zvedal obláček prachu. Jegor žil v Africe už dvanáct let, v Tanzanii šest. Připadalo mu, že na tomhle kontinentu jsou skoro všechny lidské výtvary buď nedodělané, nebo už se rozpadají. Děti v roztrpených svetrech, krátkých kalhotách a s bosýma nohama jim s úsměvem mávaly. Domů ubývalo a krajíně začala dominovat kukuřičná, manioková a jiná pole, rozdělená houštinami, které čas od času lemovaly řady palem.

V dálce stoupal k bezmračné obloze hustý oblak kouře, nejspíš z ohňů, kterými mýtili lesy.

U jednoho zuboženého kukuřičného pole sjel Andwele s vozem ke krajnici a prudce zabrzdil. Vyskočili z auta do rozpáleného vzduchu s nasládlé zemitou vůní a došli až na okraj pole. Nebo spíš k tomu, co z něj zbylo. Živořící, napůl uschlé rostliny byly poseté děrami a jejich listy se třepily. Jegor si jich pár prohlédl a pak rozevřel listy obklopující jeden z uboze vyhlížejících kukuřičných klasů. Všude se plazily drobné housenky.

„Blýskavky,“ zamumlal. Jako by nestačilo období sucha. V některých letech sežraly housenky druhu *spodoptem exempta* v postižených oblastech až třicet procent úrody kukuřice.

Letos pohroma tvrdě dopadla na region Pwani, západně od Dar es Salaamu.

Navzdory probíhajícímu pozorování, preventivním opatřením, hloubení příkopů proti koloniím housenek a intenzivnímu používání pesticidů nedokázali katastrofě zabránit farmáři ani úřady. Jakmile housenky vyplenily jedno pole, sešikovaly se v dlouhých řadách na cestu k dalšímu. Proto se jim přezdívalo armádní červi.

Jegor odhodil listy na zem k ostatním a vyrazil zpátky k autu. Kukuřice byla jednou z nejdůležitějších základních potravin na celém světě a Tanzanie nebyla výjimkou. Napadení blýskavkou nebo jinými škůdci mohlo pro farmáře znamenat zkázu a pro celý region hladomor.

„Takhle to teď vypadá všude,“ vysvětloval Andwele svým monotónním přízvukem, zatímco startoval motor. „Letos je situace obzvlášť špatná. Skoro všude. Jen na jednom místě ne. Nikdo už mu neřekne jinak než zázrak.“

Po dalších dvaceti kilometrech prašné cesty plné výmolů zajel Andwele na široký pruh země, který odděloval silnici od několika samostatně stojících domků, a zastavil před jedním z nich tak prudce, až auto zahalil oblak prachu.

„Jsme na místě!“ vykřikl Andwele a oběhl Land Cruiser, aby Jegorovi otevřel dveře.

„No do...“ začal Jegor nadávat, když do auta pronikl prach zvenku. S námahou se zvedl ze sedadla a vystoupil.

Zpod stinné stříšky tvořené suchými listy palem je pozorovala vychrtlá žena. Měla na sobě seprané tričko, sukni, která kdysi zřejmě bývala barevná, a žabky. Za ní vykukovaly ze tmy dvě zvědavé děti s umazanými obličejí. Další mladík stál ve dveřích zapřený o futra.

„To je Najuma Mneneyová, o které jsem vám vyprávěl!“ představil Andwele majitelku domu, která si Jegora nedůvěřivě prohlížela. Hned nato s ní Andwele začal brebentit svahilsky, jazykem, z něhož

Jegor stále znal jen několik málo slovíček. Teprve tehdy si všiml mačety v ruce mladíka. Potichu na ni upozornil Andweleho. Nijak ho tím z míry nevyvedl.

„Proti zlodějům,“ vysvětlil Jegorovi. „Zázračné rostliny jsou velmi žádané, jak si asi umíte představit.“ Nevzrušeně pokračoval ve vyjednávání se ženou.

Najuma těkala pohledem mezi Andwelem a Jegorem. Pak vstala a rukou jim naznačila, aby ji následovali.

Za domem se pod ošuntělou stříškou z palmových listů nacházela malá, drolicí se terasa s omláčenými plastovými židlemi a vratkým dřevěným stolkem. Vedle čekaly na další zpracování nebo na prodej dvě bedny s kukuřicí. Andwele vytáhl jeden klas a podal ho Jegorovi. Velký, žlutý, pevný, zdravý. Jegor se podíval na Najumu a uznale přikývl. Ta se nesměle usmála.

Těsně za terasou začínala Najumina zahrada. Nebo pole, záleželo na úhlu pohledu.

Pro drobné tanzanské zemědělce měl často velký význam i pozemek velikosti průměrné evropské předzahrádky.

Najuma adresovala výklad Andwelemu, který překládal: „Hospodaří tu na asi dvou tisících čtverečních metrech půdy.“

Najuma je cestou ke kukuřici provedla hustými řadami keříků s polozralými plody rajčat a paprik, které jim sahaly až po pás. Husté a sytě zelené kukuřice čnely do výšky více než dvou metrů. Jegor v téhle oblasti ještě nikdy neviděl tak vitální rostliny.

„Nikde žádné housenky,“ tlumočil Andwele. „V okruhu asi čtyř kilometrů nemá jediný pěstitel kukuřice problémy se škůdci. A kromě toho,“ ukázal Andwele na jeden z klasů, „jsou jejich plody mnohem větší než obvykle.“

Od doby, co v Africe pracoval pro mezinárodní zemědělské koncerny, zabýval se výzkumem a vývojem užitkových rostlin, které měly být plodnější, nenáročnější, odolnější a rezistentnější vůči škůdcům

než dosavadní rostliny. Na kukuřici se vlastně ani nespécializoval a stejně tak ani jeho zaměstnavatel, saúdskoarabská společnost ArabAgric, která v Africe pěstovala zeleninu a obilí pro vývoz do své domoviny.

Zpráva o ostrůvku blažených uprostřed katastrofální záplavy housenek a sucha, které letošní sezóna přinesla, však vzbudila Jegorovu pozornost.

„Kde bere osivo?“

„Tam kde všichni místní pěstitelé,“ přetlumočil Andwele odpověď Najumy. „Zrna z loňské sklizně.“

„Používá hnojiva a pesticidy? Třeba jiné než postižení farmářů v okolí?“

Po krátkém dialogu s Andwelem Najuma jen zavrtěla hlavou.

„Nevíš, jestli má půda v nezasazené oblasti jiné složení?“

„Podle našich map ne. Ale stejně jsem odebral vzorky a odnesl je do laboratoře,“ odpověděl Afričan.

„Dobře. Odlišné způsoby zavlažování? Nezdá se, že by tyhle rostliny trpěly suchem.“

Otázka v svahilštině. Zavrtění hlavou.

„Dělala kromě toho něco jinak než dřív?“

Ne.

„Popros Najumu o pár listů a klasů, ať máme vzorky.“

Andwele s Najumou chvíli diskutoval, nakonec jí do dlaně vtiskl pár zmuchlaných bankovek a výměnou obdržel svazek listů a plnou náruč kukuřičných klasů. Na zpáteční cestě k terase spolu dál vášnivě debatovali a Jegor je v dusném horku následoval.

Nepřítomně pozoroval, jak je rozhovor před ním stále vzrušenější. Na terase se Andwele na Jegora otočil.

„Najumini sousedé tvrdí, že za zázrakem stojí duchové.“

Samozřejmě. Duchové. Na všem, co se na tomhle kontinentu dělo, měli podíl duchové, zemřelí předci nebo čarodějové.

„Jací duchové?“

Rozvinuly se paralelní rozhovory ve svahilštině a angličtině.

„Nikdo je pořádně neviděl, jen zdálky. Před pár měsíci, když kukuřice kvetla, létali za úsvitu nad polem. Teď už jen sporadicky.“

„A jak ti duchové vypadali?“

„Velmi podivně. Byli to létající duchové. Ještě větší než perlička nebo drop. Ale kdo ví, o čem mluví,“ pronesl Andwele a odmítavě máchl rukou. Obešli dům a Najuma Andwelemu vytrvale cosi vykládala.

„Zněli prý jako hmyz. Bzučeli, hučeli,“ překládal Andwele a už na něm bylo patrné rozčilení. Když došli k autu, prohodil Andwele pár děkvných floskulí, kterým rozuměl i Jegor. „Bzučící duchové,“ mumlal si pro sebe Jegor, když otevíral dveře. Nemohl se dočkat klimatizovaného vnitřku auta.

3

Jessica nenáviděla nemocniční zápach, tu směs dezinfekce, léků a závanu moči.

Deset minut poté, co byl ministr zahraničí převezen na kliniku, vyrazila za ním spolu s americkým velvyslancem, ředitelem ministerovy kanceláře a šéfem bezpečnosti delegace v opancěrované limuzíně. Na místě je přivítal starší muž v bílém plášti a s vážným výrazem ve tváři. Oznámil jim, že ministr je v kritickém stavu. Selhalo mu srdce. Právě se nachází na operačním sále. To se stalo před hodinou. Od té doby čekali v chráněné části budovy zařízené pro podobné případy.

Velvyslanec předal tiskovému oddělení ambasády několik pokynů. Vesměs se omezovaly na šíření optimismu v kombinaci s přípravou na nejhorší. Právě opět telefonoval, když k nim přistoupili dva lékaři. Jessica se zvedla ze židle. Zblízka rozeznala v jednom z nich muže, který je na klinice přijímal.

„Je mi to líto,“ řekl s německým přízvukem. „Jeho srdce...“

„Budeme muset provést pitvu,“ oznámil šéf bezpečnosti. Velvyslanec na něj vrhl udivený pohled. Šéf bezpečnosti ale poodešel o pár kroků a začal telefonovat.

Ředitel ministryvy kanceláře se podíval nejprve na velvyslance, pak na Jessicu. „Oficiální oznámení úmrtí vydá ministerstvo zahraničí,“ sdělil velvyslanci. „Hned to zařídím.“

Šéf bezpečnosti se znovu připojil k ostatním.

„Pitva proběhne v nejkratším možném termínu,“ pronesl směrem ke zmatenému lékaři, jako by byli ve Spojených státech a on tu to řídil. „Je nám známo, že musejí být přítomni místní lékaři. Od nás bude na místě také několik specialistů. Dva právě vyrazí z našich evropských základen. Za čtyři hodiny by měli být na místě.“ Podíval se na hodinky. „Zhruba tedy v devatenáct hodin. Zatím prosím připravte vše potřebné.“

„To musím nejprve...“ začal oslovený lékař.

„Pan velvyslanec už se s vašimi nadřízenými na všem domluví,“ skočil mu šéf bezpečnosti přátelsky, ale rozhodně do řeči. Jessica viděla, jak muži z potlačovaného vzteku rudnou tváře a čelo. Nic ale neřekl.

Ředitel ministryvy kanceláře stiskl lékaři ruku a potřásl jí.

„Děkujeme, pane doktore, za všechno, co jste se svým týmem zkusili.“

Zaskočený lékař jen zamumlal: „Není zač. Samozřejmě. Je to přece naše práce.“

Ředitel kanceláře mu stiskl ruku ještě jednou a obrátil se na Jessicu: „Další účast na konferenci je pro nás z pietních důvodů vyloučena. Nechám připravit letadlo na zpáteční cestu. Lou,“ kývl na šéfa bezpečnosti, „se postará o vše ostatní.“

4

Jim pošilhával do zpětného zrcátka své Tesly. Dívka se bezmyšlenkovitě dívala z okýnka. Drobný, mírně ohrnutý nos, veliké modré oči s nekonečnými řasami, lehce klenuté čelo, špinavě blond vlasy,

plné rty. Jako by sochař vytesal ideál krásy. Jim se znovu soustředil na cestu. Jill bylo teprve patnáct. Hezky se na ni koukalo, ale byla ještě dítě. I když tak úplně nevypadala.

Z rádia vyhrávala reklama. Erin seděla vedle Jima a pozorně sledovala okolí. Přes noc spadlo pár vloček. Dopolední doprava na předměstí Bostonu houstla, ale silnice byly průjezdné.

„Dneska po čtyřce?“ zeptala se Jill ze zadního sedadla, když Jim odbočil na křižovatce. Měla pod čepicí.

„Jo,“ odpověděl. „S odbočkami.“

„Jak jinak,“ prohodila.

„Dobré ráno, je přesně deset hodin,“ oznámil hlasatel zpráv, „ačkoli dnes vůbec dobré není. Právě jsme z Bílého domu obdrželi zprávu o nečekaném úmrtí ministra zahraničí Jacka Dunbraitha. Ministr zahraničí...“

„Co říkal?“ zeptala se dívka na zadním sedadle a hlas jí přitom přeskočil. „Zesil to!“

Jim překvapeně poslechl. O politiku ani politiky se nezajímal.

„... účastnil Mnichovské bezpečnostní konference, když náhle zkolaboval.“

Jim sledoval výraz dívky ve zpětném zrcátku. Seděla předkloněná mezi předními sedadly. Její obvykle narůžovělá pleť byla bledá jako křída. Takhle ji ještě nikdy neviděl.

„Tak dělej,“ šeptala. „Řekni už na co.“

„Jako oficiální příčinu úmrtí uvedli lékaři selhání srdce.“

Dívka ve zpětném zrcátku zavřela oči a zabořila se zpátky do zadního sedadla. Obličejové svaly jí cukaly. Pak se kousla do rtu.

„... prezidentka je v modlitbách se zesnulým i jeho rodinou.“

Jill opět otevřela oči. Výraz v obličeji se jí proměnil. Rty měla pevně semknuté, oči zabořené do chytrého telefonu, který držela v ruce a horečně do něj něco vytukávala.

Jim zastavil před impozantním vchodem do Massachusettského technologického institutu.

„Jsme tu,“ oznámil. Vystoupil z auta, rozhlédl se a otevřel zadní dveře na straně řidiče. Aniž by vzhledla od displeje, popadla Jill volnou rukou batoh, přehodila si ho přes levé rameno a elegantně vyklouzla z až příliš nízkého auta. Když se napřímila, byla skoro stejně vysoká jako Jim, který měřil metr pětaosmdesát.

„Každou hodinu se budeš hlásit,“ připomněl jí Jim. „Nezapomeň.“

„No jo,“ zabrblala. Obličej už měla zase pod kontrolou, všiml si Jim. Jeho barvu ale ne. Pořád by se v ní krve nedořezal.

„Všechno v pořádku?“ zeptal se.

„Jo, proč?“

Otočila se ke vchodu a zády k nim jim zamávala. „Tak odpoledne!“

Jim vytáhl z kapsy chytrý telefon a aktivoval skrytou aplikaci. Na displeji se objevil satelitní obraz jeho aktuální polohy. Několik překrývajících se červených bodů se od něj pomalu vzdalovalo směrem k budově.

5

Jako obvykle vypadal Colinův nos na displeji Jessičina telefonu až příliš velký a v obličejí měl trochu nezdravou barvu. Přes sluchátko v uchu k ní jeho hlas doléhal trochu trhaně.

„Akorát jsem o tom četl,“ řekl. „Bylas u toho?“

„Ano,“ odpověděla do mikrofonu na kabelu od sluchátek. Detaily bude moct manželovi převyprávět, až se vrátí domů.

„Máš tam někde děti?“ Ve Washingtonu ukazovaly ručičky krátce po jedenácté dopoledne. Byla sobota a děti měly volno ze školy.

Colin se otočil. Nezřetelně zaslechla, jak volá: „Jamie, Amy! Maminka chce s vámi mluvit.“

Jessica chvíli bloumala pohledem po letištním salonku, který byl vyhrazen pro cestující vládních letů. Spolu s Jessicou tu čekalo sedmáct členů delegace.

„Ahoj, mami!“

Z obličejů mladší dcery viděla jen velké oči, nos a rozzářený úsměv, tak blízko se tlačila k čočce fotoaparátu.

„Přijedeš domů?“ žvatlala Amy. Jessica se musela usmát, od rána vůbec poprvé. Otočila telefon na šířku. Někde tam musí být i Jamie. A opravdu se objevil vedle Amy, hlavou se tlačil ke své mladší sestřičce.

„Ahoj, mami!“

„Ahoj, zlatička. Brzo přijedu domů. Letadlo startuje za půl hodiny. Moc se mi stýská!“

„Nám taky, mami!“

„Už se na tebe mooc těšíme!“

„Já se taky těším. Tak za chvíli. Mám vás ráda!“

„Šťastný let,“ popřál Colin z pozadí.

Jessica jim na rozloučenou poslala pusu. Pak spojení přerušila. Akorát je volali k nástupu.

6

Z velké obrazovky na zdi hleděla na Helgeho Jacobsena dvě černá očka.

„... nejenže jsou odolné vůči blyškavkám, ale i vůči suchu,“ vysvětloval Stavros Patras a dva silné kukuřičné klasy strkal tak blízko ke kameře, až jejich rozmazaný obraz vyplňoval skoro celou plochu monitoru.

„Existuje pro to vysvětlení?“ ozval se jeden z přítomných rozsazených kolem dlouhého konferenčního stolu, na jehož konci obrazovka visela.

Horst Pahlen, ředitel vývoje ve společnosti Santira, jednom z největších chemických a biotechnologických koncernů na světě. Dvacet tisíc zaměstnanců. Obrat přes deset miliard dolarů, hlavní sídlo ve švýcarském Zugu, zapsaný na burzách ve Frankfurtu a New Yorku.

Vousatý vlasáč na obrazovce ukročil dozadu a vedle něj se objevil druhý obličej.

„Tohle je Jegor Melnikow, jeden z našich vedoucích techniků v terénu,“ vysvětlil. „To on dostal od místních pracovníků informaci o těch rostlinách. Jegore, vysvětlení?“

„Pěstitelé tvrdí, že použili osivo z loňské sklizně,“ odpověděl Jegor Melnikow s východoevropským přízvukem. „Sám jsem v téhle oblasti ještě nikdy neviděl větší úrodu kukuřice. Všude kolem řadí blyškavky a sucho je nejhorší za několik desetiletí. A uprostřed toho vyrostle tohle.“ Ukázal na klas, který držel v ruce Stavros Patras. „To není normální.“

„Zahájil jsem analýzu dědičné výbavy,“ navázal Řek. „První výsledky budu mít nejdříve zítra.“

„Díky,“ odpověděl Helge. „spojíme se zase zítra v osmnáct hodin.“ Pak zašifrované spojení ukončil.

Ze šestnácti pohodlných židlí s koženou opěrkou jich bylo obsazených sedm. Helge, předseda představenstva společnosti Santira, Horst Pahlen, tři další výzkumníci, ředitel bezpečnosti Micah Fox a ředitel oddělení pro mezinárodní spolupráci Jacques Cantini.

„Tak?“ zeptal se Helge do pléna.

„Těžko říct,“ odvětil Simon Vierli, jeden z vědeckých pracovníků. „Musíme se spolehnout na úsudek toho chlápka.“

„S firmou ArabAgric a tímhle Řekem spolupracujeme už několik let,“ dodal Pahlen. „Není to žádný génius, ale dá se na něj spolehnout.“

„Odolnost vůči blyškavkám a suchu jsme tu ještě neměli,“ ozval se Yannick van der Bloem, další z vědců. „Může to být třetí případ.“

Naštěstí se jim už před lety podařilo vytvořit hustou mezinárodní síť terénních pracovníků. Jedním z jejich úkolů bylo pátrat po neznámých účinných látkách a vlastnostech rostlin a živočichů, které by bylo možné vyrábět synteticky a průmyslově. Jednou mohl vzniknout prací prášek, jindy prostředek na hubení škůdců, léčivo,

doplňek stravy, alternativní palivo nebo nový materiál. Kdo by pak objev učinil a nechal si ho dostatečně rychle a diskrétně patentovat, mohl by vydělat ohromné peníze.

Santira vznikla před dvanácti lety sloučením dvou velkých chemických koncernů. Jeden z nich se orientoval spíše na klasické formy obchodu, druhý vsadil hned zkraje na biotechnologie. Právě toto odvětví posouval v uplynulých letech vpřed i Helge Jacobsen. Přitom postupoval podle jiné strategie, než jakou uplatňoval lídr na trhu, společnost Monsanto. Její obchodní model počítal v dlouhodobém horizontu s ovládnutím celého spotřebního řetězce. Například její geneticky upravená bavlna produkovala látku účinnou proti jistému druhu škůdce, a slibovala tak méně práce a nižší riziko v kombinaci s vyššími výnosy. Proto bylo takové osivo o poznání dražší než běžná semena a muselo být každoročně nakupováno nově.

Obvyklý způsob práce pěstitelů bavlny, při němž se semena získaná během sklizně použijí jako osivo pro příští výsev, porušoval vlastnické právo společnosti Monsanto. Podobně to fungovalo s rostlinami sóji, které byly imunní vůči prostředku na hubení plevelů vyvinutém společností Monsanto. Pěstitelé vysadili sóju a jedem zničili všechny ostatní rostliny na poli, což výrazně zjednodušilo sklizeň.

Minimálně do doby, než plevel sám získal imunitu. Koncern tak rok co rok vydělával na prodeji osiva i prostředku na hubení plevelů. I v tomto případě totiž společnost Monsanto disponovala exkluzivním právem na všechny produkty. Kdo toto právo porušil, čelil žalobě a později nezřídka i bankrotu. Skvělý obchodní model, jehož nevytýčeným cílem nebylo zjevně nic menšího než ovládnutí globálních potravních řetězců.

V tom však Helge nespatoval budoucnost. A dlouhou dobu musel za tento svůj názor čelit kritice. Fakt, že se společnost Monsanto v posledních letech přeorientovala z pozice dominantního hráče na poli genového inženýrství na koncern zabývající se zemědělským

managementem vycházejícím z reálných dat, mu zjevně dával za pravdu. Ale co mohl člověk tušit o budoucnosti?

Helge toužil vybudovat z koncernu Santira přední společnost v oboru biologizovaného průmyslu, potažmo celé bioekonomiky. Na celém světě spolu podniky soupeřily o vývoj nových látek, materiálů a aplikací, vyráběných z mikroorganismů jako bakterií, kvasnic nebo hub, které byly přímo pro ten účel geneticky modifikovány, ať už za účelem výroby umělých nebo pohonných hmot, barev, průmyslových či stavebních materiálů. Takové materiály měly mimo jiné udržitelným a ekologickým způsobem nahradit produkty na bázi ropy. Od přírody pro přírodu, dalo by se říct. Alespoň takový narativ si pro sebe nové průmyslové odvětví vytvořilo.

Biotechnologie byla už delší dobu jednou z ústředních technologií dosud mladého tisíciletí. A v době, kdy se lidé ve veřejných debatách zejména v Evropě rozčilovali nad geneticky modifikovanými potravinami, už poměrně dlouho nosili oblečení, které se díky enzymům z geneticky modifikovaných organismů pralo v pracím prostředku již při čtyřiceti, a nikoli při šedesáti nebo devadesáti stupních, nebo si do kůže vtírali kosmetické produkty, jejichž účinné látky pocházely částečně z geneticky upravených organismů, nemluvě o léčivech, která lidé polykali nebo si je podávali injekčně a která by bez malých pomocníků mohla být vyráběna jen stěží.

Santira včas začala s výzkumem všestranných přírodních látek z celého světa a dnes disponovala jedním z největších archivů svého druhu.

„V Brazílii a Indii už to také začalo,“ pronesl Helge a znovu se začal věnovat debatě. Na stole leželo několik fotografií a novinových článků. Sójová pole, rostliny sóji, kozy. „Naši terénní pracovníci odebrali vzorky a zaplatili pěstitelům dost na to, aby se zavázali k mlčení. Žádné novinky tedy zatím nepronikly na veřejnost.“

„První upozornění dostal náš terénní pracovník před pár týdny od jednoho ze zaměstnanců místní organizace na podporu

drobných zemědělců,“ navázal Horst Pahlen. „Jejich sójové boby jsou plodnější a odolnější než geneticky upravené rostliny, které se dnes do Evropy dovážejí téměř ze všech latinskoamerických trhů jako krmivo pro dobytek. Až do této chvíle jsme postupovali podle obvyklých procedur,“ obhajoval pozdní reakci. „Sekvenování a genová analýza vzorků probíhaly až do včerejška. Jinak bychom vás teď nejspíš vůbec neburcovali. Před čtyřmi dny jsme od jednoho z našich terénních pracovníků v Indii dostali zprávu o kozách imunních vůči kozímu moru. Okolnosti byly na první pohled stejné: chudý region, chudí zemědělci. Do té doby ten příběh nikdo nezaznamenal ani si ho nevšiml, náš terénní pracovník na něj narazil náhodou. Paralela se sójou v Brazílii ovšem ve firmě nikoho nenapadla,“ pokrčil rameny. „Zvířata patří holt do jiného oddělení než sója.“

„Tak musíme bezpodmínečně změnit strukturu,“ požadoval Helge. „Něco takového se nesmí opakovat. Ke mně se to doneslo až včera, když přišly výsledky z analýzy sóji.“

„Ty rostliny někdo geneticky upravil,“ řekl Pahlen. „Zatím netušíme kdo, proč ani jak. Pouze jsme v rostlině našli geny, které do ní nepatří.“

„Vyšetřování stále probíhá,“ vzal si slovo Helge, „ale už první výsledky nám stačí. Okamžitě jsme na místo vyslali tým, který tomu má přijít na kloub. Prakticky ve stejnou chvíli se Horst dozvěděl o kozách v Indii. Připadalo mi to zvláštní, a tak jsem nařídil, aby se analýzy urychlily a aby v laboratoři cíleně pátrali po manipulacích s geny. Včera večer jsme dostali výsledky. I geny indických koz s velkou pravděpodobností někdo upravil. A ani v tomhle případě nikdo netuší kdo nebo jak. Proto jsme vyslali na cestu další tým. Musíme nové objevy nejen prozkoumat, ale zároveň objevit jejich původce. Bezplatná genetická vylepšení ohrožují náš obchodní model i celé odvětví! Zatím nemáme dostatek informací, abychom věděli, došlo-li v případě sóji a koz k porušení

stávajících patentů. To by nám alespoň umožnilo zabránit dalšímu šíření.“

„Ještě v noci jsme ustanovili zvláštní pracovní skupinu, která má za úkol hledat obdobné zprávy v rámci celého koncernu,“ vysvětlil Pahlen. „Rozeslali jsme krátkou, nevinnou zprávu všem zaměstnancům i smluvním partnerům a vyzvali je k ještě větší zvědavosti a chuti objeovat. Jako motivaci jsme nabídli vysoké odměny. Jedním z oslovených byl i Stavros Patras ze společnosti ArabAgric. A teď máme první odpověď.“

„Kdo je další na řadě?“ zeptal se Helge a zadíval se na glóbus. Santira provozovala výzkumné laboratoře po celém světě. Každá z nich mohla kdykoliv vyslat tým přímo do terénu.

„Singapur,“ odvětil Pahlen.

7

„Dobře, už jsme čekali dost dlouho.“

Jim Delrose se naposledy podíval na displej svého chytrého telefonu. Seskupení blikajících teček na nákrese budovy se nehýbalo. Nasadil si sluneční brýle a kšiltovku.

„Zůstaneš tady,“ nakázal Erin.

Teplota venku se blížila nule. Od úst mu šla pára. Pospíchal po Massachusetts avenue a do Massachusettského technologického institutu vstoupil přes halu číslo sedm. Pokračoval dál kolem historických budov Maclaurin, přes budovu číslo osm až k budovám Dorrance a Whitaker s jejich šikmými věžemi zakleslými do sebe. Nepřestával sledovat značku na svém chytrém telefonu. Ta ho vedla po chodbě v budově Whitaker až ke dveřím toalety. Samozřejmě dámské. Bez okolků vešel dovnitř, vytasil na rozhořčeně protestující přítomné svůj odznak – starý trik, protože kdo by se v takovou chvíli díval pozorněji – vykřikl: „Ochranka, máme tu naléhavou situaci!“ a našel kabinku, k níž ho navigoval telefon. Bez zaváhání rozrazil dveře mohutným ramenem.

Na zavřeném záchodovém prkýnku ležely pečlivě vyskládané tenisky, legíny, tričko, mikina, spodní prádlo, boty, ponožky, batoh a úplně nahoře mobil.

Na displeji byl nalepený lísteček s naškrábaným vzkazem:

Pozor na Genea. Je pro všechny nebezpečný!

Kdo je Gene? Neznal v Jillině okolí žádného Gena. To si bude muset později ujasnit. Prověřil telefon. Vypnutý. Dobře. Nebylo tedy možné ho sledovat.

„Je pryč,“ řekl do vysílačky, nafotil telefonem pár snímků a rychle naházal všechny věci do batohu. „Ale nechala tu úplně všechno.“

Musel si pospíšet a rychle zmizet, než ho chytí univerzitní policie a začne se vyptávat.

Když měl skupinku rozzlobených dívek a ukazoval jim batoh jako důkaz naléhavé situace, řekl Erin do vysílačky: „Já už tu zůstat nemůžu, budeš to muset převzít.“

Kampus Massachusettského technologického institutu se rozkládal na osmašedesáti hektarech podél severního břehu řeky Charles. V tak obrovském areálu neměl Jim ani nejmenší šanci na dívku náhodou narazit. Jako bývalý mariňák okamžitě přepnul na bojový režim: hlavně zachovat chladnou hlavu, soustředění a zostřeně smysly. Erin už z Tesly vystoupila.

Jim naskočil a ujel v autě několik bloků. Jakmile měl pocit, že je v bezpečí, vysypal věci z batohu a jednu po druhé je znova prohlížel.

Oblečení vypadalo neporušeně, po násilném svléknutí ani stopy. Pro jistotu odstranil miniaturní vysílače, které umístil na všechny kusy Jillina oblečení, a prozatím je zastrčil do přihrádky u spolujezdce. Kdyby se náhodou objevila policie a chtěla si Jilliny věci odnést.

Jim horečně uvažoval. Pokud zůstane nezvěstná několik hodin, začnou ji postrádat i ostatní. Lidé, na které Jim a jeho tým neměli žádný vliv.

Odhodil oblečení na zadní sedadlo a na svém telefonu znovu prošel její kalendář. Poslední schůzku měla v budově Whitaker se svou pracovní skupinou. Jim prolétl očima seznam členů. Šest osob. Vytočil číslo první ze studentek.

„Ahoj, Ťin-Ťin, tady Jim Delrose. Akorát jsi měla s Jill schůzku studijní skupiny.“ Všichni Jima znali jako Jillina tělesného strážce. „Není s tebou?“

„Není, jsem akorát na cestě domů. Děje se něco?“

„Ne, díky. Měj se.“

Další na řadě, Čung-po. Copak sem chodí samí Čínani?

Čung-po viděl Jill taky naposledy před půl hodinou na univerzitě. Další.

„Mariah.“

„Ahoj, Jime, jak je?“

„Díky. Nemáš u sebe Jill?“

„Ona není s tebou? Chtěla jet domů. Říkala, že ji vyzvednete jako obvykle.“

„Jasně. Zatím.“

Na seznamu zbývala dvě jména. Newele.

„Ještě jsem ve škole,“ odpověděla na jeho otázku, „Mám se po ní podívat?“

„Díky, to nebude třeba.“

Zbývala Amira. Telefon nezvedala. Jim jí poslal zprávu. *Ahoj, Amiro, tady Jim Delrose, vis prece, od Jill z ochranky. Neni u tebe? O pár vteřin později pípla odpověď.*

Neni. Stalo se neco?

Nedelej si starosti.

Do hajzlu! Zavolal Erin.

„Něco nového?“

„Poptala jsem se tu. Nic.“

„Sakra! Běž zpátky ke vchodu, kdyby se vrátila.“

„Musíme její zmizení nahlásit.“

„Ještě ne. Nevyprávěla ti někdy o nějakém Geneovi?“

„Ne. Kdo to má být?“

Jim se jen s námahou ovládal, když odbočoval na příjezdovou cestu k budově Colonial ve West Cambridge.

Historický dům v nejelegantnější čtvrti univerzitního města stál nenápadně mezi svými sousedy postavenými ve stejné době a pozdějšími imitacemi, které se svým předchůdcům snažily přiblížit.

Pokud šlo vůbec přehlédnout vysoké živé ploty, byly před domy k vidění zaparkované luxusní limuzíny i středostavovská auta bohatých profesorů, manažerů, podnikatelů a politiků. Sotva stačil otevřít dveře auta, vyběhla mu z domu naproti Jillina matka, Hannah Pierceová.

„Je tady?“ zeptal se.

„Není,“ odpověděla Hannah nervózně. Jim spolkl sprosté slovo. Pokusil se ji obejmout, ale Hannah ho od sebe odstrčila.

„Ne,“ řekla.

Sebral Jillino oblečení, chytrý telefon a batoh ze zadního sedadla. Spolu s Hannah rychle vešel do domu. Věci odložil ve vstupní hale.

Vlastní bundu nedbale odhodil na věšák. Aniž by si zul boty, vyběhl do prvního patra. Hannah mu byla v patách.

Jillin pokoj byl prázdný a jako vždy dokonale naklizený. Měl více než třicet čtverečních metrů, velká okna a dveře z něj vedly na terasu. Nalevo byla velká postel, police a skříně v koloniálním stylu, pod okny na obou stranách vstupních dveří na terasu stály prostorné, moderní psací stoly, vlastně jen desky na podstavcích. Na levém stole monitor, pár papírů, knihy, psací potřeby, lampa a na pravém totéž, jen ještě navíc pár šanonů. Na zdech visely dvě velké, draze vypada-
jící krajinky, které prý namalovala sama Jill. Jim otevřel šatní skříně.

„Chybí něco?“ zeptal se Hannah.

„Zdá se, že ne.“

Jim prolétl poznámky na psacích stolech. Později si je bude muset stejně projít pečlivěji.

Pak ukázal na prázdné místo na stole.

„Notebook. Je někde tady v domě?“

„Myslím, že si ho jako každé ráno odnesla v batohu s sebou.“

„V batohu nic nebylo.“

Cestou ze schodů zavolal znovu Erin.

Ne, po dívce ani stopy.

Do háje.

Ukázal Hannah Jillino oblečení, batoh, chytrý telefon. Když si všimla vzkazu na lepicím papírku, ztuhla.

„Jillino písmo,“ odušil Jim. „Znáš nějakého Geneho?“

Hannah upřeně hleděla na lísteček. Jimovi přišlo, jako by se její drobná ramena roztrásla. Možná ho jen šálil zrak.

„Ne,“ odpověděla nakonec.

„Je možné, že utekla před ním?“

„Proč by před ním utíkala?“ zeptala se Hannah nevrle. „To by přece mohla přijít za námi.“

„Tak co teď?“ zeptal se Jim.

„Musím zavolat jejímu otci,“ řekla nápadně klidným hlasem. Svěmu exmanželovi. „Ty dej vědět svému šéfovi.“

8

Podobnou pitvu doktor Elias Heschke ještě nevedl. Pitevna Ústavu soudního lékařství Mnichovské univerzity připomínala něco mezi televizním studiem a výslechovou místností. Za běžných okolností stál Heschke u kovového stolu s jediným kolegou. Zřídka kdy přizval jednoho nebo dva další.

Dnes kolem postávalo patnáct lidí. V nejužším kruhu stáli čtyři kolegové. Dva z nich působili jako vojenští lékaři na amerických základnách v Německu, zbylí dva byli rovněž američtí specialisté. Jeden přiletěl z Londýna, druhý z Madridu. Všichni včetně Heschkeho měli na hrudi jmenovku. Jako by obsazení ústavu cizinci nebylo už tak dost ponižující, stály na každé straně stolu jako další

symbol neskrývané nedůvěry v německé soudní lékařství vysoké stativity.

Černé čočky čtyř kamer umístěných navrchu zaznamenávaly každý jejich pohyb. Ve vnějším kruhu přítomných stálo s odstupem asi čtyř metrů deset černě oděných členů ochranky. Černá je pro tuhle příležitost ideální, pomyslel si Heschke. I pro jejich vystupování. Muže, který ležel na stole před nimi, znal z médií. I když ne zrovna v této podobě.

Okostice otevřené lebky mu zakrývala obličej. Právě dokončili vyšetření a preparaci mozku a dutiny lebeční. Přestože původní a prozatím i oficiální příčina smrti zněla selhání srdce. Teprve teď provedl jeden z amerických kolegů, který byl pověřen prací se skalpelem, řez přes hrudník a břicho ve tvaru písmene Y podél čerstvé jizvy z dopolední operace. Své počínání krátkými větami komentoval pro přítomné kamery. Když dokončil řez, oddělil tkáň od kostí.

Objevily se před nimi kusy srdce a plic, účelně směřované na minimálním prostoru. Téměř šest desetiletí sloužily tomuto muži jako spolehlivé hnací stroje. Co je zastavilo? Američan posunul srdce na stranu a potřebnými řezy jej oddělil od cév. Pak je uvolnil z měkkého prostředí hrudníku, vyjmul je a položil na připravený tác. Jeden z jeho kolegů k němu přiložil skalpel a chystal se orgán podrobně ohledat.

„Co je tohle?“

Heschke natáhl ukazováček do osvětleného prostoru nad srdcem.

Americký kolega se zarazil. Na částech bledé tkáňe byly zřetelné zvláštní skvrny. Heschke zdvihl orgán blíže ke světlu. Skvrny vypadaly světlejší a začínaly se rýsovat jejich obrysy.

„Co...?“ začal Američan, ale hned zase zmlkl.

Čím byly skvrny na mrtvém srdci Jacka Dunbraitha světlejší, tím jasněji dokázal Heschke rozeznat jejich tvar. Dva kruhy, třetí skvrna a pod nimi čára připomínající úšklebek.

„Je to...?“ začal Američan znovu. „To přece... to není možné!“

Krátce před sedmou večer uslyšel Jim zvonek u dveří. Na obrazovce vedle domovního telefonu byli dva policisté, žena a muž. „Strážník Luís Hernandez. Tohle je moje kolegyně Gardnerová. Nahlásili jste pohřešovanou nezletilou osobu.“

Ta je teď někde sama, pomyslel si Jim. Bez peněz, bez mobilu. Na chvíli potlačil všechny výčitky. Jeho úkol nechodit za Jill na univerzitu na každém kroku zněl jasně. Pustil policisty dál.

„Oblečení a mobil, které po ní zůstaly, zmiňovat nebudeme a toho tajemného Geneho jen tak, jak jsme se domluvili,“ zopakoval potichu Hannah, zatímco se k nim přes zahradu vrávoravě blížily dvě korpulentní postavy.

Jim a Hannah připravili potřebné dokumenty v kuchyni. Luxusně zařízená místnost byla pravděpodobně větší než byty obou strážníků. Posadili se na kraj obrovského dřevěného stolu vedle prosklených dveří na zahradu. Gardnerová se spokojila se sklenicí vody, Hernandez si vzal kolu.

Jim otevřel úzkou složku s papíry. Úplně navrchu ležela podobizna mladé ženy.

„Její portfolio z modelingové agentury?“ zeptal se Hernandez.

„Tohle je Jill Pierceová.“ Ten portrét symetrického obličje s nesmělým úsměvem, plnými rty a velkýma modrýma očima by vlastně klidně mohl pocházet z přebalu exkluzivního časopisu. Jim dal fotografii na stranu a postupně vytahoval další.

Jill vedle Hannah před Washingtonovým monumentem, v džínách a bundě, která nedokázala zakrýt její postavu modelky. Matku přerostla skoro o půl hlavy.

Gardnerová Jill rychle přehlédla.

„Metr osmdesát?“ zeptala se.

„Osmdesát jedna,“ odpověděla Hannah napjatě. „A není v žádné modelingové agentuře. Studuje na MIT.“

Jim přečetl o Jill pár informací. Podle nich jí bylo patnáct let, dva měsíce a tři dny. Narodila se v Los Angeles. Rodiče Hannah a Rodney Pierceovi, rozvedeni.

Gardnerová si vzala do ruky Jillin portrét a zamračila se.

„Patnáct? A už studuje na MIT?“

„Není ani jediná ani nejmladší. Nadaným dětem udělují výjimky každou chvíli,“ řekla Hannah.

„Co studuje?“

„Matematiku, filosofii a přírodní vědy.“

„V patnácti,“ zopakoval Hernandez nevěřičně.

„Je to chytrá holka,“ konstatovala Hannah.

Hernandez se rozhlédl po kuchyni.

„Kde je její otec?“

„Už jsem ho informovala. Je na služební cestě v Asii. I když chytí další letadlo, nedostane se do Bostonu dřív než pozítří.“

„A vy jste...?“ zeptala se Gardnerová Jima.

„Ochranka.“

„Dohlíží na dceru.“

„Ano. Bohužel s ní nemůžu být pořád.“

„Co se stalo?“

„Ráno jsem Jill odvezl do školy. Protože s ní nemůžu neustále všude pobíhat, dostala pokyn, že se musí každou hodinu hlásit přes telefon. Odpoledne jsem ji jel vyzvednout, každý den ji někdo od nás vyzvedává, když jí skončí vyučování. Ale neobjevila se.“

„Kdy to bylo?“

„Kolem třetí.“

„Co jste dělal potom?“

„Nejdřív jsme ji hledali. V kampusu. Věděl jsem, kde měla poslední přednášku.“ Hlavou mu běžely vzpomínky na jeho návštěvu dámských toalet. „Zavolał jsem jejím spolužákům. Pak jsem šel na univerzitní policii.“

Hernandez si dělal poznámky.

„Má mobilní telefon?“

„Má.“

„A zkoušeli jste jí volat?“

„Co byste řekl?“

„Budeme potřebovat její číslo.“

Jim jim ho nadiktoval. Přístroj si k sobě už předtím vzala Hannah. Jim věděl, že když ho nebude zapínat, nebude možné sledovat jeho stopu až k nim.

„Vy jste rozvedená,“ obrátila se Gardnerová na Hannah. „Není možné, že Jill utekla ke svému...?“

„Ne. Nemají spolu moc blízký vztah.“

„Hádala jste se s Jill v poslední době?“

„Asi jako se každý rodič hádá s dítětem, tedy s teenagerem,“ odpověděla Hannah. „nic neobvyklého, žádný důvod k útěku.“

Gardnerová přikývla.

„Kde jste byla, když Jill zmizela?“

„V práci,“ odvětila Hannah. „Pracuju jako biologka.“

„Napadá vás ještě něco?“ zeptala se Gardnerová.

Hannah před ně na stůl položila lísteček.

„Tohle jsme našli u jejích věcí.“

„Dejte pozor na Geneho. Je pro všechny nebezpečný!“ četla Gardnerová nahlas. „Kdo je Gene?“

„Nemáme tušení.“

„Třeba bude někdo z Jilliných spolužáků vědět, co je zač,“ prohodil Jim. „Beztak je budete vyslyšet.“

„Uvidíme.“

„Když jste ji hledali,“ chtěla vědět se Gardnerová, „našli nebo viděli jste něco, co patří Jill? Batoh, počítač?“

„Ne,“ zalhal Jim, jak mu Hannah přikázala.

„Předpokládám, že už se vám neozvala,“ pokračovala Gardnerová a něco si škrábala do notýsku.

„Ne.“

„Ozval se vám někdo jiný?“

„Myslíte únosce,“ uhodl Jim. „Ne.“

„Byla bych ráda, kdybychom z toho mohli vynechat média,“ požádala Hannah.

„Mluvil jste o lidech od vás,“ řekl Hernandez Jimovi.

„Čtyři členové ochranky včetně mě se střídají v hlídání Jill.“ Opřel se rukou o rozložené desky s fotkami a dokumenty. „Informace o jejich totožnosti najdete tady. I o mojích. Ostatní pokračují v pátrání.“

Policisté sbalili desky, poděkovali za nápoje a otočili se k odchodu.

„Budeme vás informovat,“ řekla Gardnerová. „A vy zase informujte nás.“

10

Dvě velké modré oči měly na Helen zářit spíše z kolébky než z fotky. A plavé chmýří nad roztomilým čelíčkem chtěla cítit mezi prsty, ne se na ně jen dívat.

Z obrázku vedle na ni pomrkávalo novorozeně s bronzovou pleť. Kdyby to bylo holčička, říkala by jí Sonia, připadalo jí, že vypadá jako Sonia. V duchu si Soniu představovala jako sedmiletou: v červených šatičkách s bílými pruhy seděla na houpačce a smála se přímo do objektivu. Hned nato jí dvanáctiletá Sonia cválala vstříc na koni, na hlavě měla velkou černou jezdeckou helmu. Přemýšlela, jak asi Soniini rodiče holčičku pojmenovali ve skutečnosti.

A toho malého, který s přimhouřenýma očima a tmavou ofinkou shlížel z fotografií nad modrookým miminkem? A toho zrzavého kudrnáče s pihami na naducaných tvářičkách s asijsky sešikmenýma očima? Kde asi rádí dnes? S kým se smějí? Čeho se v životě bojí a po čem touží?“

„... všechny nálezy a mohou použít zárodeční buňky,“ pronesl muž zvucným hlasem.

Helen se před očima rozplynul výjev se Soniou se závojem a zůstaly jen němé obrázky na stěně. Neochotně opustila své sny a znovu se soustředila na dění v místnosti. Všude, kam se podívala, nacházela udivené nebo zasněné pohledy, drobná ústa roztažená do úsměvu, malinké ručičky. Fotky miminek vděčných rodičů pokrývaly stěny až ke stropu. Na každé klinice je vystavovali na odiv, jako důkazy lékařského umu, jako příslib dychtivým bezdětným párům. Už čtyři roky musela snášet tyhle fotografie. Čtyři roky diet, na minuty rozpočítaných technik mechanického rozmnožování místo sexu, hormonální léčby, pokusů o umělé oplodnění a po neustálých neúspěších také stále častějších propadů do temných hlubin vlastní duše. Ale s tím bude už brzy konec! Snad!

Mezi všemi těmi obličejí na fotkách sotva dokázala rozeznat ten lékařův. Pokožku měl opálenou dohněda, vlnité, špinavě blond vlasy měl ulízané dozadu a bílý plášť přehozený přes oblek s kravatou měl na sobě spíše na efekt, ne proto, že by ho potřeboval. Spolu s Helen a Gregem se usadil na designové židli v rohu své velkoryse zařízené pracovny.

„Provedli jsme preimplantační diagnostiku,“ vysvětlil. „Díky testům DNA se nám podařilo vybrat zárodečné buňky bez rizik spojených s dědičnými chorobami a dnes už i bez známých mutací, například na genech BRCA1 a BRCA2, které zvyšují riziko rakoviny prsu. Faktory, které by komplikovaly těhotenství, jsme rovněž neodhalili.“

V Helen se mísily nejrůznější pocity, úleva, radost, naděje, a přesto... Technologie jako zdroj života. Hluboko uvnitř jí ta představa nepřestávala hlodat. Ale copak měla na výběr, když chtěla otěhotnět? Technologie dnes přece pomáhá člověku všude, od umělých kyčlí její babičky až po přístroje na operačním sále, které jí po autonehodě zachránily otce. Proč by tedy neměla pomoci i jí a jejímu budoucímu dítěti?

Tahle metoda fungovala pouze ve spojení s oplodněním ve zkumavce. Po třech dnech mimo tělo se Heleniny oplodněné zárodečné

buňky rozrostly do shluků tvořených osmi buňkami. Z každé skupinky jednu buňku odebrali a zkoumali. Zbylých sedm jí nijak nepostrádalo.

„Pohlaví znát nechcete, takže necháme rozhodnout náhodu.“

Family balancing. Tak se ve Spojených státech říkalo vyrovnánému rozložení pohlaví v rámci rodiny, jak Helen nedávno zjistila. Sama by byla stejně šťastná za chlapečka i za holčičku.

Proto se v jejich případě lékaři zaměřili na nepravidelnosti chromozomů. Lidská DNA byla nepředstavitelně složitá struktura, to Helen od doby, co se tématem zabývala, věděla moc dobře. Každá částička musela sedět na svém místě, aby mohla dobře plnit svou funkci. Jakmile spermie oplodní vajíčko, začne se krok za krokem skládat nová gigantická a zároveň miniaturní konstrukce, jejíž jednotlivé díly do sebe zapadají jako předlouhý zip.

Tenhle tanec molekul ale neprobíhá tak úplně bez zaškrbnutí.

Ve hře jsou miliony a miliony chybných konstrukcí a defektů. Translokace, inverze, delece, trizomie... I nepatrná odchylka některého z genů nebo chromozomů může mít na dítě dramatický dopad. Některé z těchto odchylek jsou příčinou postižení, z nichž nejznámější je zřejmě trizomie 21, kterou způsobuje ztrojení 21. chromozomu. Jiné zapříčiní jen zkrácené palce nebo se neprojeví nijak.

Helen se však o chyby zajímala jen okrajově. I ony přece dávají vzniknout životu, byť jen v omezené podobě. Byla si dobře vědomá i toho, že hranice mezi normálností a abnormalitou, mezi zdravím a postižením byly pohyblivé, propustné a každá doba a každá kultura si je určovala po svém.

Velká většina chromozomálních vad ale způsobuje tak závažné poruchy, že buď znemožní oplodněnému vajíčku zahrnout, nebo vyvolá v rané fázi těhotenství potrat. Ženy si takového potratu většinou ani nevšimnou nebo jej považují za měsíčky.

Helen četla o odhadech, podle nichž se z oplodněného vajíčka vyvine dítě jen asi ve třetině případů. Někteří lékaři proto tvrdili, že

umělé oplodnění už v úspěšnosti překonalo přírodu. Právě v tom spatřovali Helen a Greg naději. Proto seděli tady. Proto byla Helen ochotná vzít na sebe utrpení hormonální léčby a investovat jejich úspory.

„Narodí se vám zdravé dítě,“ pokračoval doktor Benson a v Helen tím vyvolal novou vlnu hřejivých pocitů. „Jen olympijský vítěz ve sprintu z něj asi nebude.“

„To ani nemusí,“ odpověděla Helen. Jak na to přišel?

„Proč ne?“ zeptal se Greg vedle ní.

„To je vcelku prosté,“ řekl lékař. „Už na sklonku minulého tisíciletí se v médiích mluvilo o takzvané supermyši. Tehdy se za pomoci jistého genu, známého jako inzulinu podobný růstový faktor 1, zkráceně IGF1, podařilo zrychlit růst jejích svalů o třicet procent. U úspěšných vrcholových sportovců se v posledních letech potvrdila přítomnost genů spoluodpovědných za rozvoj různých druhů svalstva,“ pokračoval doktor. „Těch pro rychlé a okamžité využití síly, jaké potřebují třeba sprinteři, nebo spíše těch zaměřených na výdrž, například pro maratonce. Nejznámějším příkladem je takzvaný sprinterský gen ATCN3. Už v roce 2008 začala první společnost distribuovat komerční testy, pomocí nichž si člověk mohl nechat zkontrolovat přítomnost genu ATCN3 ve vlastní dědičné výbavě nebo ve výbavě svých dětí. Svého času s tím výrobcí bodovali u přemotivovaných fotbalových otců. Ale takhle jednoduché to samozřejmě není. Dnes už víme, že se na sportovních dispozicích podílí daleko větší množství genů a dalších faktorů.“

„No tak z něj nebude olympijský vítěz,“ zkonstatovala Helen.

Doktor Benson si ji mlčky prohlížel, pak sotva znatelně přikývl a ještě hlubším hlasem se zeptal: „A kdyby mohl být? Nebo mohla?“ Upřeně se zadíval na Grega.

„Co tím chcete říct?“

„Je to pouze teoretická otázka. Co byste dělali, kdybyste svému dítěti mohli dát do vínku dispozice pro zlatou olympijskou medaili.“

Nebo, když už jsme u toho, pro vyšší inteligenci, pevnější zdraví ve stáří, delší život?“

„Pořád nechápu, co se nám tím pokoušíte sdělit,“ ozvala se Helen netrpělivě.

„Už jste toho podstoupili tolik, abyste měli dítě. Neměl by být výsledek vašeho snažení co nejlepší?“

„Co může být lepšího než zdravé dítě?“

Doktor Benson chvíli těkal pohledem mezi nimi, než se místností rozlehlo jediné majestátní slovo: „Možnosti.“ A po chvíli pokračoval: „Možnosti, o kterých se většině ostatních dětí nesnilo. A na které nikdy ani nedosáhnou. Štěstí a úspěch vašeho dítěte totiž nebudou záviset na tom, jaké kontakty mají jeho rodiče nebo jestli v genové loterii vyhrálo titul královny krásy. Vaše dítě vstoupí do života s vlastními předpoklady, které zastíní všechny ostatní.“

Doktor Benson dal nohy k sobě a předklonil se. Odněkud vyčaroval malý dálkový ovladač, stiskl na něm pár tlačítek a z bílé stěny naproti nim se stal obří monitor, ze kterého na ně shlížel obličej dítěte v nadlidské velikosti.

„Helen, Gregu, rád bych vám teď něco ukázal.“

Na melodii klavírního koncertu, Helen měla dojem, že v ní poznala Mozarta, dováděla skupinka dětí na louce. Detaily rozesmátých dětských tváří vyvolaly u Helen kýžené pocity. Obrázky a hudba, pomyslela si, míří přímo na srdce, přímo do břicha. Proti tomu byla její hlava bezmocná.

Navíc na natáčení tohoto videa zjevně našli ty nejroztomilejší dětské modely.

„Každý rodič chce pro své dítě to nejlepší,“ ozval se hřejivý baryton. „Zdraví, radost, úspěch.“

Přirozeně. Dvě krásné holčičky na videu si plácly. Ostatní děti jáasaly.

„Odnepaměti tak usilujeme o to, abychom své děti do života vybavili těmi nejlepšími předpoklady.“

Helen pohledem sledovala prstíček neobratně přejíždějící pís-
menka v dětské knížce. Sledovaly jej i oči dítěte, které sedělo u mat-
ky na klíně.

„Ale ať už se rodiče snaží jakkoliv, jsou věci, které změnit nedoká-
žou. Pokud váš syn měří jen metr šedesát, musí se svého snu o kariéře
basketbalové hvězdy nejpozději v pubertě vzdát. A plastické opera-
ce sice mohou vaší dceři přidat na krásu, ale nikoli na inteligenci.“

Záběry mladých lidí nutily Helen se do nich vcítit.

„Kdo by své děti nechtěl takových zklamání ušetřit?“

Kdo by jich nechtěl ušetřit sebe? Při pomyslení na všechny životní
prohry a zklamání zaplavil Helen smutek. Předčasné konci v regio-
nálním finále softballu, protože v rozhodujícím okamžiku udělala
chybu, nezáměr ostatních kluků kvůli nějaké jiné, hezčí spolužač-
ce... Film dosáhl svého.

„Vaše děti to budou mít jednodušší. Ve dvou letech se naučí číst,
ve čtyřech ohromí profesory matematiky. V šesti budou hrát Mozar-
tovy klavírní sonáty jako jejich autor.“

Dívka ze začátku videa seděla teď zasněně u klavíru. To její str-
hující interpretace Mozartovy hudby vdechovala filmu život.

„V osmi letech bude vaše dítě ovládat několik světových jazyků
a v deseti ho pošlete na univerzitu. Osud svého dítěte můžete změ-
nit v jeho prospěch.“

Povedenou animací se z klavírní scény stal obraz v obraze a na
plátně se objevil muž v bílém lékařském plášti. Helen k němu oka-
mžitě pocítila důvěru. Jmenovka v dolní části obrazu ho představila
jako Prof. Dr. Dr. Stanleyho Winthorpeho III.

„Dobrý den, jsem doktor Stanley Winthorpe. Před dvanácti
lety jsme spustili projekt, který dokáže proměnit budoucnost vašich
dětí v sen. Všechno začalo narozením jedné holčičky. Budeme jí
říkat Sarah.“ V pozadí se rozběhl sled diapositivů z raného živo-
ta Sarah. „Jak můžete vidět za mnou, Sarah je mimořádně nadaná.
Díky fotografické paměti se učí mnohem rychleji než ostatní děti,

dokáže bleskově porozumět komplexním situacím a předvídat jejich následky, na psychické i fyzické podněty reaguje tempem, za kterým všichni ostatní zaostávají. Důvodem jsou změny, které jsme provedli v její dědičné výbavě.“

Helen slyšela, jak si Greg odfrkl.

„Dnes už umíme provést i další změny.“

Na rychle strížených záběrech se míhali chlapci a dívky všech barev pleti zachycení při psaní, počítání, přednášení, hraní na hudební nástroje.

„Díky tomu se v uplynulých deseti letech narodily desítky děti s mimořádným nadáním. Všechny se rozvíjejí přímo ukázkově.“

Greg propukl v hlasitý smích. Až příliš hlasitý, pomyslela si Helen a připadala si trapně. Nepříjemně dotčeně přejela rukou přes opěradlo křesla.

„Co to je?“ zeptal se a znovu se se smíchem rozhlédl. „Skrytá kamera? Tak jo!“ vykřikl kamsi do místnosti. „Málem jsme tomu uvěřili!“

Helen se s úlevou zasmála s ním. Takže nalétla nějakému žertu!

Doktor si udržel přátelský tón. „To není vtip,“ pronesl.

„To je v pořádku. Jen se pobavte.“

„Můžete ty děti navštívit a přesvědčit se sami,“ řekl Benson.

Greg si povzdechl: „Jak dlouho s námi chcete hrát tuhle hru?“

„Dokonce to přímo požadujeme,“ pokračoval Benson. „Aby nastávající rodiče získali představu, jaké to je vychovávat takové děti. Museli byste si udělat dva dny volno. Tři, pokud byste se rozhodli nechat si oplodněné buňky implantovat přímo tam. Děti bydlí pár hodin letadlem odsud. Zažili byste bezplatný víkendový výlet soukromým letadlem a svým dětem zajistili úžasnou budoucnost.“

Greg protočil oči.

„Takže nám kvůli svému vtipu chcete věnovat luxusní víkend zdarma?“ zeptal se a podíval se pobaveně na Helen. „To bychom měli okamžitě přijmout, co myslíš, miláčku?“

„To byste měli,“ zdůraznil Benson přátelsky.

„Zajímalo by mě, co byste nám tam představili,“ řekl Greg. „Věda takhle daleko ještě zdaleka není! Od roku 2015 experimentují čínští výzkumníci s novými nástroji pro modifikaci genů v lidských embryích, crispies nebo tak nějak...“

„CRISPR,“ opravil ho doktor Benson.

„... ale nedaří se jim dosáhnout kýžených výsledků.“

„Daří se jim to velmi dobře,“ namítl Benson tiše.

„Média o tom informovala jinak,“ trval na svém Greg.

„Třeba šlo při tomto experimentu o něco docela jiného: o reakci světové veřejnosti na podobné výzkumy. Pamatuje si na svou reakci?“

„Já... ne,“ přiznal Greg.

Benson se zeptal i Helen: „Viděla jste ty zprávy?“

„Ne,“ řekla Helen.

„Slyšela už jste někdy o CRISPR?“

Helen se styděla za vlastní nevědomost, tím spíš, když ji Benson dával takhle na odiv. Beze slova zavrtěla hlavou.

„Vidíte,“ řekl Benson. „Jeden dva dny vyšlo pár článků. K většině lidí se ta zpráva ani nedostala. Několik špičkových genetiků podepsalo výzvu a na podzim 2015 se konala konference, které si nikdo mimo obor ani nevšiml. To bylo celé. A zeptám se ještě jednou, víte, jak tato konference dopadla? Neodsouhlasil se ani očekávaný odklad pokusů na lidských embryích. Nečekané! Proč asi? Věděli jste to? Ne. Stručně řečeno: většinu lidí to téma nezajímá. Nejlepší předpoklady jak urychlit vývoj. A vydáváním dalších zpráv na to postupně navykhnout svět.“

„Senzace pro PR?“ zeptal se Greg.

Benson pokrčil rameny. „Kdo ví? Možná jsou Číňani mnohem dál, než sami přiznávají.“ Ukázal na monitor. „Ale i kdyby! My jsme ještě dál.“

„A teď nám chcete darovat velkého blondatého nadčlověka?“ zeptal se Greg v žertu.

„Právě naopak. Ve filmu jste viděli mimořádně nadané děti všech typů.“

„A tyhle zázračné děti prostě jen tak rozdáváte.“

„Záleží na nabídce, pro kterou se rozhodnete. Ale nezruinuje vás to, naopak.“

„A tohle všechno nám vyprávíte krátce před implementací zárodečných buněk, abychom neměli čas si to pořádně rozmyslet,“ stěžoval si Greg.

„Ten už po výletu nebudete potřebovat, tím si můžete být jist.“

Helen si tak jistá nebyla. Ale nebyla ani tak rozhodně proti jako Greg, uvědomila si k vlastnímu údivu.

„Mám už toho dost. Přejdeme v pondělí na implementaci buněk...“

Já do toho taky mám co mluvit, chtěla přerušit Grega, ale ten rychle pokračoval.

„... a i to bych nejrádši zrušil, kdyby za sebou manželka neměla všechny ty nepříjemné přípravy. Hotovo.“ Vstal ze židle.

Helen zůstala sedět. „Na víkend žádné plány nemáme,“ zkonstatovala. „A tahle procedura nás stojí celé jmění, tak proč si neudělat krátký bezplatný výlet?“

11

V kabině vládního letounu bylo pološero. Lampičky na čtení svítily jen u dvou sedadel. Zbylí cestující včetně Jessicy usnuli na svých místech s hlavou opřenou o stěnu nebo opěrku hlavy. Dva z nich měli kolem krku cestovní polštářek. Otevřená ústa, sem tam chrápnutí. Všichni měli v práci napilno a nechtěli se nešťastnou událostí příliš dlouho zabývat.

Prvotní šok po Mnichovu se teď pokoušeli překonat pomocí prášků na spaní.

Jessica otevřela oči dokořán. Narovнала své ztuhlé tělo a protáhla se. Náramkové hodinky ukazovaly krátce před třetí mnichovského času. Ve Washingtonu bylo tedy krátce před devátou večer. Do přistání scházely ještě dvě hodiny. Už se těšila na svoji postel. Na Amy a na Jamieho. Na Colinův klid.

„Jess?“ zašeptal za ní někdo. Otočila se a uviděla ředitele ministryrový kanceláře, který se předkláněl na svém sedadle šikmo za ní. „Jsi vzhůru?“

„Jsem,“ zašeptala.

„Doufám, že se ti spalo dobře.“

Přikývla.

„Fajn,“ řekl. „Budeš to potřebovat. Dostal jsem zprávu z Washingtonu. My dva jedeme z letiště rovnou do Bílého domu.“

Na postel mohla zapomenout.

„Podat hlášení?“ zeptala se.

„Ne,“ odpovéděl. „Zní to vážněji, mnohem vážněji.“

„Jak moc?“

„Situační místnost. S prezidentkou a všemi členy vlády, které se podaří sehnat.“

Takže opravdu vážné.

„Musím dát vědět rodině.“

12

Hned jak vyšli z kliniky, zeptal se Greg: „Přece tomu chlápku nevěříš?“ Stahovací střechu svého BMW nechal otevřenou a sedadla teď trochu studila.

„Nevím,“ řekla Helen. „To video vypadalo celkem přesvědčivě.“

„To jsou filmy z Hollywoodu taky,“ namítl Greg. „Ty jsi přece komunikační poradkyně! Kdo jiný než ty by měl vědět, že obrázkům se nedá věřit.“

„Proto tam musíme zajet osobně,“ oznámila Helen, naklonila se k němu ze sedadla spolujezdce a dala mu pusy.

Greg nastartoval auto a zařadil se do provozu. Helen mezitím začala prohledávat internet. Vyhledávač na ni vychrлил desítky tisíc výsledků.

Helen prolétla prvních pár z nich, klikla na pár odkazů a prohlédla si několik fotek.

„Ten doktor Winthorpe z videa opravdu existuje,“ oznámila Gregovi. „Zdá se, že je to geniální biotechnolog nebo genetik nebo něco na ten způsob. V oboru vyvinul spoustu věcí, založil x firem a vydělává miliardy. O zázračných dětech ale ani zmínka.“

„Pokud vím, věda ještě tak daleko nepokročila. Co nám sliboval doktor Benson, pořád ještě není proveditelné. Nejde to udělat.“

„A co když je to pravda?“ namítla Helen. „Chtěl bys pak takové děti?“

„Ani náhodou!“

Gregovo nekompromisní odmítnutí ji překvapilo. První dojem už u ní nebyl tak jednoznačný.

„Opravdu ne?“ podívala se. „Tvoje děti by pak proti ostatním neměly nejmenší šanci. Na pracovním trhu ani při hledání partnera. Celý život.“

„Šance se vždycky rozdělovaly různě,“ odpověděl Greg umíněně. „A dneska to platí víc než kdy dřív.“

„A ty bys chtěl našemu dítěti jednoho dne vysvětlovat, že jsi mu navzdory možnostem tyhle šance upřel?“

„Teď to už trochu přeháníš! Copak ty bys takové děti chtěla?“

Minimálně to rovnou neodmítám, alespoň zatím ne, uvědomila si znovu Helen. Zvažovala v duchu argumenty.

„Přijde na to,“ řekla po chvíli. „Co je divného na tom chtít pro své děti to nejlepší?“

„A co je nejlepší?“

„Na to se budeme muset podívat.“

„Takže ty tam fakt chceš jet?“

„Chci. Můžeme to doktoru Bensonovi potvrdit až do osmi.“